

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 45/09-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. decembra 2009 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť B. H., S., zastúpenej advokátkou JUDr. E. H., S., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 161/08 (predtým v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 188/01 a na Okresnom súde Senica v konaní vedenom pod sp. zn. SI 3 C 188/01) a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 161/08 porušil základné právo B. H., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. B. H. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Skalica povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. B. H. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 346,31 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a tridsaťjeden centov), ktorú je Okresný súd Skalica povinný vyplatiť na účet jej právnej zástupkyne JUDr. E. H., S., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 45/09-8 zo 4. februára 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť B. H., S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 161/08 (pôvodne v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 188/01 a na Okresnom súde Senica v konaní vedenom pod sp. zn. SI 3 C 188/01).

2. Podľa § 18b ods. 1 zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva k 1. januáru 2008 vo veci sťažovateľov prešiel (v podstate sa „vrátil“) z odovzdávajúceho Okresného súdu Senica na nadobúdajúci Okresný súd Skalica so všetkými ústavnoprávnymi dôsledkami vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné prieťahy v konaní.

3. Z obsahu sťažnosti vyplynulo: „(...) Ja, sťažovateľka som podala dňa 12. 12. 2001 na Okresný súd v Skalici žalobu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov proti žalovanému, býv. manželovi J. Ď .

Po uplynutí času v trvaní viac ako 1 roka a prvostupňový súd vo veci nekonal, podala som sťažnosť na prietahy v konaní. Listom zo dňa 27. 5. 2004 mi predseda Okresného súdu v Skalici oznámil, že súd má 3 sudcov, má mať 9 sudcov a z tohoto dôvodu sú odstupy medzi úkonmi časovo dlhšie a súčasne bola moja sťažnosť označená ako opodstatnená.

Do r. 2005 sa viedlo uvedené konanie na býv. Okresnom súde v Skalici, v r. 2005 začal vo veci konať Okresný súd v Senici. Znovu som sa listom zo dňa 13. 8. 2007 dožadovala, aby súd vo veci konal. Okresný súd v Senici listom zo dňa 28. 11. 2007 popísal priebeh konania a oznámil mi, že vec bude patriť do právomoci novozriadeného Okresného súdu v Skalici, ktorý súd bude od 1. 1. 2008 vo veci príslušný.

Dňa 4. 9. 2008 som na Okresný súd v Skalici znovu podala sťažnosť na prietahy v súdnom konaní. Predseda Okresného súdu v Skalici mi listom zo dňa 24. 9. 2008 oznámil, že súd vo veci vytýči pojednávanie po dodaní znaleckého posudku. (...)

Z uvedených skutočností vyplýva, že došlo k porušeniu článku 48 Ústavy SR ako aj k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vec je na súde už takmer 7 rokov a súdy, u ktorých sa v priebehu týchto rokov spis nachádzal spôsobili prietahy v konaní. Počas konania sa sťažovateľka správala aktívne a poskytla súdu vždy potrebnú súčinnosť k tomu, aby súd mohol konať.

(...) Sťažovateľka nežiada nariadiť ústne pojednávanie a okrem predložených dokladov nemá návrhy na ďalšie dokazovanie. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd SR rozhodol, že bolo porušené jej právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a aby prikázal Okresnému súdu v Skalici konať ďalej bez zbytočných prietahov. Zároveň žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 350.000,- Sk.

Sťažovateľka uplatňuje náhradu trov konania pred ústavným súdom (...)“

3.1 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo B. H., predtým vydatej Ď. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom Okresného súdu Skalica v konaní, vedenom pod sp. zn. 2 C 161/2008 (pôvodne vedenom Okresným súdom Skalica pod sp. zn. 3 C 180/01 a Okresným súdom Senica pod sp. zn. SI 3C 188/01) porušené bolo.

2. Okresnému súdu Skalica v konaní, vedenom pod sp. zn. 2 C 161/2008 prikazuj konať bez zbytočných prietáhov.

3. B. H., predtým vydatej Ď. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 350.000,- Sk (slovom tristopäťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Skalici povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu.“

Sťažovateľka si zároveň uplatnila aj trovy konania, ktoré jej vznikli v súvislosti s touto ústavnou sťažnosťou.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: Okresný súd Skalica, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr. 1502/09 z 9. marca 2009 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu Okresného súdu Skalica z 30. marca 2009.

4.1 Predseda Okresného súdu Skalica uviedol chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodal tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Či sa jedná o prietahy sudcu v konaní, a či sa jedná o subjektívne prietahy ponechávam na zváženie Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Zároveň oznamujem, že Okresný súd Skalica netrvá na ústnom pojednávaní ústavného súdu.

Zároveň žiadam o poskytnutie lehoty dva mesiace na predloženie spisu Ústavnému súdu, nakoľko spis musí byť predložený Krajskému súdu v Trnave(...).“

4.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedu Okresného súdu Skalica zaujala toto stanovisko:

„Okresný súd Skalica vo svojom vyjadrení uviedol, kde sa spis od 18. 1. 2001 do 9. 3. 2009 pohyboval, neuviedol však, že za 7 rokov boli vo veci len 4 súdne pojednávania a neuviedol tiež dôvody, prečo sa od 18. 6. 2002 do 30. 1. 2006 v uvedenej veci na Okresnom súde v Senici nepojednávalo.

Dňa 14. 1. 2008 bol spis postúpený novému Okresnému súde v Skalici. Tento súd požiadal Okresný súd v Senici o preúčtovanie preddavku na znalecké dokazovanie, súd zisťoval, či je navrhovateľka zamestnaná, súdu boli doručené znalecké posudky a súd rozhodol o odňatí priznaného oslobodenia od platenia súdnych poplatkov u navrhovateľky B. H., proti čomu sa navrhovateľka odvolala. O odvolaní nebolo doteraz krajským súdom rozhodnuté. Pojednávanie na Okresnom súde v Skalici bolo vytýčené na deň 24. 2. 2009 - teda za viac ako za rok od prevzatia spisu.

Dňa 29. 12. 2008, teda za takmer 8 rokov od podania žaloby odporca J. Ď. zomrel. Okresný súd Skalica listom zo dňa 14. 1. 2009 požiadal navrhovateľku o oznámenie, či svoj návrh berie späť, na čo navrhovateľka dňa 28. 1. 2009 odpovedala kladne. Rozhodnutie o zastavení konania nebolo navrhovateľke doteraz doručené.

Navrhovateľka dňa 29. 1. 2009 požiadala súdneho komisára, notára JUDr. J. K., povereného Okresným súdom v Skalici na prejednanie dedičstva po neb. J. Ď. o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v rámci dedičského konania. (...)

Vo veci spisov 3C 188/01 + 2C/161/2008 sa podľa názoru sťažovateľky rozhodne jedná o veľké prieťahy zo strany súdov, ktoré vznikli nečinnosťou trvajúcou niekoľko rokov a túto skutočnosť považuje za značné porušenie svojich základných práv.“

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav

konania vedeného na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 2 C 161/08 (predtým pod sp. zn. 3 C 188/01) a taktiež aj na Okresnom súde Senica pod sp. zn. SI-3 C 188/01:

Dňa 18. decembra 2001 podala sťažovateľka na Okresnom súde Skalica žalobný návrh «o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“))» proti J. Ď., S. (ďalej len „odporca“). Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 3 C 188/01 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a bola pridelená sudkyňi Mgr. J. C.

Dňa 15. januára 2002 zákonná sudkyňa oznámila predsedníčke Okresného súdu Skalica predpojatosť v napadnutom konaní.

Dňa 7. februára 2002 bola vec sp. zn. 3 C 188/01 opatrením predsedníčky Okresného súdu Skalica pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. R. A.

Dňa 26. marca 2002 Okresný súd Skalica sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 16. apríla 2002 sťažovateľka uhradila súdny poplatok.

Dňa 2. mája 2002 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 28. máj 2002.

Dňa 15. mája 2002 sa odporca písomne vyjadril k návrhu.

Dňa 28. mája 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 18. jún 2002 z dôvodu ďalšieho dokazovania.

Dňa 29. mája 2002 Okresný súd Skalica dopytom žiadal S., a. s. (ďalej len „S.“), o oznámenie všetkých účtov odporcu.

Dňa 31. mája 2002 sťažovateľka podala Okresnému súdu Skalica „Zoznam všetkých vecí patriacich do BSM“.

Dňa 18. júna 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že účastníci konania oznámia Okresnému súdu Skalica adresy ďalších svedkov, ktorých navrhujú vypočuť.

Dňa 1. júla 2002 sťažovateľka oznámila Okresnému súdu Skalica mená a adresy svedkov, ktorých navrhla vypočuť.

Dňa 24. júna 2002 S. reagovala na dopyt Okresného súdu Skalica.

Dňa 30. júna 2004 Okresný súd Skalica uznesením č. k. 3 C 188/01-70 uložil odporcovi, aby zložil „preddavok na trovy, ktoré si vyžiada svedecké dokazovanie“.

Dňa 19. júla 2004 odporca podal odvolanie proti uvedenému uzneseniu Okresného súdu Skalica.

Dňa 19. augusta 2004 bola vec predložená Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o odvolaní odporcu.

Dňa 24. augusta 2004 krajský súd uznesením č. k. 23 Co 145/04-74 napadnuté uznesenie Okresného súdu Skalica zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 27. septembra 2004 bol spis vrátený Okresnému súdu Skalica.

Dňa 17. marca 2005 Okresný súd Senica uznesením č. k. SI-3 C 188/01-75 uložil sťažovateľke, aby zložila „*preddavok na trovy, ktoré si vyžiada svedecké dokazovanie*“.

Dňa 11. apríla 2005 sťažovateľka podala odvolanie proti uvedenému uzneseniu Okresného súdu Senica a v ten istý deň požiadala súd o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 10. mája 2005 bola vec predložená krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľky.

Dňa 17. mája 2005 krajský súd uznesením č. k. 23 Co 113/05-91 napadnuté uznesenie Okresného súdu Senica zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 8. júna 2005 bol spis vrátený Okresnému súdu Senica.

Dňa 9. júna 2005 Okresný súd Senica uznesením č. k. SI-3C 188/01-93 sťažovateľke priznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 9. júna 2005 Okresný súd Senica uznesením č. k. SI-3 C 188/01-94 uložil odporcovi, aby zložil „*preddavok v sume 3 500,- Sk na trovy dôkazu, ktoré si vyžiada svedecké dokazovanie*“.

Dňa 10. augusta 2005 odporca zložil preddavok na dokazovanie.

Dňa 9. januára 2006 Okresný súd Senica nariadil vo veci pojednávanie na 30. január 2006.

Dňa 30. januára 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že sťažovateľka oznámi „*meno svedka S.*“

Dňa 8. februára 2006 Okresný súd Senica vyzval sťažovateľku, aby oznámila adresu „*svedka S.*“

Dňa 20. februára 2006 sťažovateľka oznámila Okresnému súdu Senica adresu menovaného svedka.

Dňa 22. marca 2006 odporca zaslal Okresnému súdu Senica „*Vyjadrenie k určeniu BSM po rozvoze manželstva*“.

Dňa 18. apríla 2006 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 20. jún 2006.

Dňa 20. júna 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu ďalšieho, aj znaleckého dokazovania.

Dňa 6. decembra 2006 Okresný súd Senica uznesením č. k. SI-3 C 188/01-141 nariadil vo veci znalecké dokazovanie na ohodnotenie bytu č. 24/1999 v S. a záhradnej chatky v S. „do dvoch mesiacov od doručenia spisu“.

(Potom, ako výkon spravodlivosti prešiel z Okresného súdu Senica opäť na Okresný súd Skalica, vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 2 C 161/08.)

Dňa 13. októbra 2008 vyšší súdny úradník prípisom pripomenul znalcovi znaleckú úlohu s tým, že „Znalecký posudok treba vyhotoviť do 30 dní(...)“.

Dňa 14. novembra 2008 znalec odovzdal Okresnému súdu Skalica znalecký posudok č. 186/08 a č. 187/08.

Dňa 21. novembra 2008 Okresný súd Skalica uznesením č. k. 2 C 161/08-296 odňal sťažovateľke priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a v ten istý deň zaslal účastníkom konania znalecké posudky, aby sa k nim písomne vyjadrili.

Dňa 28. novembra 2008 sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu č. k. 2 C 161/08-296.

Dňa 1. decembra 2008 sa sťažovateľka vyjadrila k znaleckým posudkom.

Dňa 3. decembra 2008 Okresný súd Skalica uznesením č. k. 2 C 161/08-308 vyzval sťažovateľku, aby „opravila a doplnila svoje odvolanie“.

Dňa 17. decembra 2008 sťažovateľka reagovala na uvedenú výzvu Okresného súdu Skalica a navrhla zmenu návrhu na začatie konania.

Dňa 13. januára 2009 bol v spise zaznamenaný úradný záznam tohto znenia:

„V reg. D bolo zistené, že po odporcovi J. Ď. sa vedie ded. Konanie pod č. 3D/4/2009. J. Ď. zomrel 29. 12. 2008(...)“

Dňa 14. januára 2009 Okresný súd Skalica vyzval sťažovateľku, aby oznámila, či návrh neberie späť.

Dňa 29. januára 2009 sťažovateľka oznámila Okresnému súdu Skalica, že „návrh na vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov beriem späť“.

Dňa 2. februára 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 24. február 2009.

Dňa 2. februára 2009 bolo odročené na neurčito, pretože sa nedostavili účastníci konania.

Dňa 16. marca 2009 bola vec predložená krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu č. k. 2 C 161/08-296.

Dňa 28. augusta 2009 krajský súd uznesením č. k. 10 Co 102/09-331 napadnuté uznesenie Okresného súdu Skalica zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 30. septembra 2009 bol spis vrátený Okresnému súdu Skalica.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom Okresného súdu Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 161/08 (predtým v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 188/01 a na Okresnom súde Senica v konaní vedenom pod sp. zn. SI 3 C 188/01) došlo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od zložitosti veci. Napokon, ani predseda Okresného súdu Skalica vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom, teda dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresných súdov v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania takmer deväť rokov (na Okresnom súde Skalica od 18. decembra 2001 do 30. septembra 2009) je samo osebe celkom jednoznačne neprimerané. Ústavný súd ďalej konštatuje, že sudy boli v danej veci

bez akýchkoľvek dôvodov aj opakovane nečinné, a to konkrétne v období od 24. júna 2002 do 30. júna 2004 (dvadsaťštyri mesiacov), od 27. septembra 2004 do 17. marca 2005 (šesť mesiacov), od 10. augusta 2005 do 9. januára 2006 (päť mesiacov) a od 6. decembra 2006 do 14. novembra 2008 (minimálne osemnásť mesiacov). Uvedená nečinnosť súdov nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas viac ako štyroch rokov súdy nevykonávali vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobie nečinnosti súdov bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prieťahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné. Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní došlo k prieťahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu súdov. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že došlo k úmrtiu odporcu, a pretože sťažovateľka 29. januára 2009 oznámila Okresnému súdu Skalica, že „*návrh na vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov beriem späť*“, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka z dôvodu vzniknutej dlhodobej právnej neistoty navrhla priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 350 000 Sk, teda 11 617,81 €.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky v napadnutej veci, ako i na to, že vec je v súčasnosti skončená vzhľadom na úmrtie odporcu, považuje za primerané v sume 2 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 10. októbra 2008, spísanie sťažnosti z 10. októbra 2008 a písomné stanovisko k vyjadreniu Okresného súdu Skalica z 30. marca 2009). Za dva úkony vykonané v roku 2008 patrí odmena v sume dvakrát po 105,42 € a režijný paušál dvakrát po 6,31 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2009 prislúcha

odmena v sume 115,90 € spolu s režijným paušálom 6,95 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkovú sumu 346,31 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2009